

KÖZBESZERZÉSI INTÉZKEDÉSI TERV AZ EGYAJÁNLTOS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN

A MÁV Szolgáltató Központ Zrt., (a továbbiakban: MÁV SZK vagy Ajánlatkérő) a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 5.§ (4) bekezdés szerinti, mint önkéntes ajánlatkérőként megindított közbeszerzési eljárásaiban a Kbt. 28.§ (1) bekezdése szerinti ajánlatkérői kötelezettségének eleget téve, a közbeszerzési eljárás megfelelő alapossággal történő előkészítésének kötelezettsége körében az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet 5.§ (3) bekezdése szerinti intézkedési tervet készít, tesz közzé és hajt végre.

I. Az intézkedési terv célja:

Az intézkedési terv általános közbeszerzési célja

- a Kbt. preambulumban megfogalmazott elvek érvényesítése, ezen belül is kiemelten a MÁV SZK közbeszerzési eljárásaiban a közpénzek ésszerű felhasználása átláthatóságának, a széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása érdekében az Ajánlatkérőre háruló feladatok széleskörű teljesítése,
- a beszerzési/közbeszerzési stratégia részeként az intézkedések eredményeként a legszélesebb körben biztosítható legyen a helyi vállalkozások, a kis-és középvállalkozások bevonása a közbeszerzési eljárásokba, a beszerzés tárgyához, mennyiségéhez, értékéhez, a szerződés teljesítéséhez szükséges képességgel rendelkező gazdasági szereplők, a lehető legszélesebb körben vehessenek részt a közbeszerzési eljárásban,
- a felelős gazdálkodás keretében, a közbeszerzési eljárások lefolytatása révén, jelentős megtakarítások elérése,
- olyan intézkedések megtétele, melyek segítségével az Ajánlatkérő erősítheti az állampolgárok bizalmát a közbeszerzési eljárásokkal és a közbeszerzési folyamatokkal kapcsolatban.

Az intézkedési terv közvetlen célja az egy ajánlatos eljárások számának csökkentése vonatkozásában, hogy a MÁV SZK, mint a Kbt. 5.§ (4) bekezdés szerinti, önkéntes Ajánlatkérőként megindított közbeszerzési eljárásaiban

- megvizsgálja és bemutassa, hogy milyen lehetséges okai voltak a vizsgált évben a közbeszerzési eljárásai során az egyajánlatos közbeszerzések előfordulásának ,
- milyen intézkedéseket tesz, illetve
- milyen beszerzési gyakorlatot kíván alkalmazni

annak érdekében, hogy a tervezett beszerzéseinél biztosítsa a lehető legnagyobb versenyt, és az egyajánlatos közbeszerzéseinek a száma a lehető legalacsonyabb szintre csökkenjen.

II. Az egyajánlatos közbeszerzések előfordulásának elemzése

- a) MÁV SZK-nál az alábbi beszerzési tárgyak esetén merültek fel egyajánlatos közbeszerzési eljárások az intézkedési időszakot megelőző naptári évben:
- informatikai jellegű igények
  - általános felhasználású anyagok közül kenőanyagok, egyen-és formaruházati termékek
- b) A beszerzési tárgyak és a piac specializációjából fakadó hatások

A MÁV SZK tevékenységének back-office jellegéből adódóan, a MÁV-csoport, különösen a MÁV Zrt. és MÁV-START Zrt. speciális jellegét figyelembe véve, több esetben olyan jellegű terméket szerez be amely

- egyedi termék
- szigorú, vasúti teljesítményparamétereknek való megfelelés követelménye mellett
- adott funkcionális célnak megfelelő termék monopol vagy oligopol piacon érhető csak el

A szolgáltatások piacán

- az utóbbi években végbement jelentős piaci koncentráció következtében kialakult szintén oligopol és monopol piaci környezet,
- a vasúti közlekedést támogató informatikai rendszerek fejlesztéséhez és üzemeltetési tevékenységhez szükséges speciális szaktudású szakemberek és egyéb erőforrások korlátozottabb hozzáférése, továbbá
- a komplex feladatok kivitelezési képességének korlátozottsága jellemző.

Ezen piaci folyamatok szabályozására a MÁV SZK-nak, mint önkéntes Ajánlatkérőnek nincs eszköze, jobbára beszerzései során szembesül a piac koncentrációjával.

c) Az Ajánlatkérő, valamint a MÁV-csoport speciális státuszával összefüggő okok:

- ca. A speciális működési szektorból adódó műszaki igények teljesítésére a gazdasági szereplők szűkebb köre képes – figyelemmel a szigorú ágazati szabványokra, jogszabályi és műszaki előírásokra, továbbá a vállalatcsoport környezetvédelmi és technikai fejlődési igényeire is. A megfelelő színvonalú termékek gyártására/szolgáltatások nyújtására csak megfelelő erőforrásokra, technikai háttérrel és szakembergárdával rendelkező ajánlattevők képesek.
- cb. Az MÁV-csoport méreteiből fakadó beszerzési szükséglet volumene és azok tömegesen, párhuzamosan megjelenő igénye (pl. árubeszerzés esetén nagy mennyiség, vagy szolgáltatás esetén hálózati szinten, több helyszínen összehangolt rendelkezésre állás és feladatvégzés) szintén szűkítheti önmagában az ajánlattevői kört ide értve a COVID okozta gazdasági és a jelen geopolitikai helyzetben a termékek korlátozott elérhetőségét is.
- cc. A MÁV-csoport országos hálózattal rendelkező, tevékenységét az ország teljes területén kifejítő vállalatcsoport. A tevékenységek hálózati szintű koordinációja, az egyes működési területek átfedése jellemzően korlátozzák a részajánlatokra bontás lehetőségét, ésszerű méreteken alul hálózati szinten nem koordinálható egy-egy karbantartás-szolgáltatás, vagy éppen megrendelői (ajánlatkérői) oldalon igényelne nagyobb erőforrásokat, amely ellentétesen hatna a közpénzek hatékony felhasználásának követelményével
- cd. az Ajánlatkérő nagyvállalati szerkezetéből fakadóan beszerzési folyamatai is összetettek
  - a *beszerzési tervezés* az egyes igénylő szervezetek általi odarögzítést, azok validálását, majd vállalati szintű konszolidálását végül a beszerzési tervek generálását jelenti, mely önmagában jellemzően 7 hónapot felölelő folyamat
  - a közbeszerzési eljárások *előkészítése* több szervezeti egység összehangolt munkáját igénylő feladat
  - a közbeszerzési eljárások *lefolytásának* időszükséglete a jogszabályokban meghatározott, kötelezően betartandó időtartamok (pl. ajánlati/részvételi határidő, moratórium) és az egyéb eljárási időtartamok (elbírálás, döntéshozatal) alapján számítható.

Ennek megfelelően egy átlagos, uniós nyílt eljárás lefolytatása további 5-6 hónapot vesz igénybe.

Ebből a megfontolásból is, a MÁV SZK közbeszerzései lefolytatása során lehetőség szerint hosszabb időtartamú szerződések megkötésében volt érdekelt, amelyek hatálya lehetőséget biztosít a következő eljárásokra történő felkészülésre.

A hosszabb szerződéses időtartam (az ennek nyomán szükségessé váló finanszírozási, erőforrástervezési igények, de akár az ebből következő szigorúbb alkalmassági követelmények révén) egyes gazdasági szereplők tekintetében az eljárásban való részvételtől visszatartó erőt jelenthettek.

III. A tárgyévben végrehajtandó, egyajánlatos közbeszerzések csökkentésére irányuló tervezett intézkedések – lehetőség szerint részletes – bemutatása, lehetőség szerint az egyes intézkedések közötti összhangra is kitérve

a) A beszerzési tárgyak és a piac specializációjából fakadó hatásokra tett intézkedések

- aa. A piaci folyamatok szabályozására a MÁV SZK-nak, mint önkéntes Ajánlatkérőnek nincs, illetve közvetett eszközei vannak, jobbára beszerzései során szembesül a piac koncentrációjával. Mindazonáltal **aktívabb kommunikációval**, a gazdasági szereplők által elérhető hivatalos (EKR) felületeken kívül, **a társaság honlapján** a közbeszerzési eljárásokról, pályázati

lehetőségekről, külön is, **jobban áttekinthető, informatív felületen** adna tájékoztatást és az önkéntesen regisztrált gazdasági szereplők részére szélesebb körben elérhetővé tett „**Hírlevél**” **szolgáltatáson a közbeszerzésekről is tájékoztatást ad.**

ab. Ahol a piaci specializáció nem indokolja, ott a verseny élénkítése érdekében a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok előírása.

b) *Az Ajánlatkérő speciális státuszával összefüggő hatások csökkentése*

ba. **Előzetes piaci konzultáció (EPK) alkalmazása** minden olyan esetben, ahol egyéb intézkedés várhatóan nem jár eredménnyel

bb. A **specializált szektorban való működés** adottság, a beszerzési igények lényeges megváltoztatása számos kööttség miatt nem lehetséges. Mindazonáltal az eljárások előkészítése során a korábbinál is nagyobb hangsúlyt lehet fektetni a műszaki leírások egyenértékűségének előírására, a választandó műszaki megoldás alternatíváinak elfogadhatóságára. Ennek érdekében a beszerzési szervezet **gyakorlati útmutatóban foglalja össze a műszaki előírásokra vonatkozó közbeszerzési szempontú legfontosabb tudnivalóit, időszakos oktatást szervez**, kifejezetten a tárgykörben a **műszaki szakértelemmel rendelkező és igény megfogalmazását végző szervezeti egységek** munkavállalói részére.

bc. A **részajánlattételi lehetőség biztosításának fokozott vizsgálata**: részajánlattételi lehetőség mellőzését az eljárást megindító döntéselőkészítő anyagban indokolni kell. A vizsgálatot abból a szempontból is el kell végezni, hogy az Ajánlatkérő ésszerűen, a hatékony működés elveinek fenntartása mellett képes-e több ajánlattevővel kötött szerződés koordinációját ellátni.

bd. Nagy volumenű, hosszú távú keretszerződések helyett **keretmegállapodásos eljárási fajták alkalmazásának vizsgálata, előnyben részesítése** ahol lehetőség van a szerződéses időtartam, volumen teljesítéshez közelebbi időpontban történő konkretizálására és így megalapozottabb, kevesebb bizonytalansági tényezőt tartalmazó ajánlat bekérésére.

be. A bb. és bc. pontokban foglaltakkal párhuzamosan a **szerződéses feltételek fokozott vizsgálata** abból a szempontból, hogy különösen a

- szerződéses időtartam
- szerződésben megfogalmazott mellékkötelezettségek
- az ajánlati ár esetleges módosításnak feltételei

a széles körű verseny lehetőségét biztosítja-e.

Ahol az adott beszerzési tárgy lehetővé és indokoltá teszi, ott a verseny élénkítésének érdekében a **szerződéses ár indexálásának biztosítása** (a jelenlegi gazdasági válság miatt kialakult piaci környezetben különösen indokolt).

bf. A **közbeszerzési tervezés** és az eljárások előkészítése során annak **előzetes megállapítása** és rögzítése, hogy mely eljárásoknál érdemes az EPK-t, melyeknél a 75.§ (2) bek. e.) pontját alkalmazni. Az eljárásokat ezen körülmények figyelembe vételével szükséges ütemezni, nagyobb figyelmet fordítva a „dömping” időszakokra (pl. év végi ünnepi időszak). A fenti, verseny élénkítésével kapcsolatos **intézkedések** (pl. részajánlatok, eljárásfajták megválasztása) **beépítése a tervezési folyamatba**

bg. A közbeszerzési **szakemberállomány folyamatos képzése, megtartása** érdekében pedig munkáltatói intézkedések elősegítése.

IV. A tervezett intézkedések végrehajtási módjának, határidejének meghatározása, bemutatva a végrehajtásért felelős szervezeti egységet vagy személyt és a lehetséges kockázatokat

Az intézkedések végrehajtását jelen intézkedési terv elkészítését követően haladéktalanul meg kell kezdeni

Az intézkedések végrehajtási módját az alábbi táblázat tartalmazza:

III. pont ssz.	rövid leírás	határidő	feltételek	kockázat	felelős
aa	aktívabb kommunikáció (közbeszerzések, Honlap, Hírlevél)	2022. Q3	IT fejlesztés	fejlesztési költség	Beszerzés szervezet
ab	Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok előírása ahol indokolt	azonnal	adminisztratív intézkedés	eredménytelen eljárásokat, ellátási, működési problémákat eredményezhet	előkészítő bizottság
ba	előzetes piaci konzultáció (EPK) alkalmazása ahol indokolt	azonnal	adminisztratív intézkedés	eljárások elhúzódása	előkészítő bizottság
bb	gyakorlati útmutató az igény megfogalmazását végző szervezeti egységek munkavállalói részére	2022.Q3	szakmai feladat		beszerzési szervezet
bc	részajánlattételi lehetőség biztosításának fokozott vizsgálata:	azonnal	adminisztratív intézkedés	ajánlatkérői/megrendelői oldalon többletfeladatok, koordináció adminisztrációjának megnövekedése	előkészítő bizottság, döntéshozó
bd	keretmegállapodásos eljárási fajták alkalmazásának vizsgálata, előnyben részesítése	azonnal	igények átstrukturálása	adminisztráció növekedése (KM kezelése)	előkészítő bizottság
be	szerezési feltételek fokozott vizsgálata a szerződéses ár indexálásának biztosítása	azonnal	szerezési szabályrendszer felülvizsgálata	ajánlatkérői/megrendelői oldalon kedvezőtlenebb feltételek	előkészítő bizottság
bf	az intézkedések beépítése közbeszerzési tervezési folyamatba	2022. Q4	vállalatirányítási rendszer és a tervezésben részt vevők felkészítése	tervezési folyamat elhúzódása	Beszerzési szervezet
bg	szakemberállomány folyamatos képzése, megtartása	folyamatos	munkáltatói intézkedések	bértömegnövekedés	vállalatirányítás

V. Az intézkedések kidolgozása során figyelembe vett, a tárgyévben tervezett közbeszerzési eljárások

Az intézkedések kidolgozása során a társaság elfogadott közbeszerzési tervében szereplő eljárások kerültek figyelembe vételre.

VI. Korábbi intézkedési tervek bemutatása és a korábbiakban megfogalmazott intézkedések hatásainak elemzése, kitérve például a beszerzési gyakorlatában véghezvitt változtatásokra, a közbeszerzési verseny terén elért eredményekre és az egyajánlatos közbeszerzések csökkentése érdekében szükséges további teendőkre

A fejezet 2023-tól aktualizálandó.

Budapest, 2022. április 30.